

**Savez udruga za zaštitu potrošača  
Hrvatske - Split**  
Iločka 6, 21000 Split

Telefon: 021/503 364, Faks: 021/503 365  
MB: 2152703, Registarski broj: 17002546

e-mail:

-predsjednik: [nenad.kurtovic@potrosac-split.org](mailto:nenad.kurtovic@potrosac-split.org)

-tajništvo: [info@potrosac-split.org](mailto:info@potrosac-split.org)

**web: [www.huzp.hr](http://www.huzp.hr)**

(Savez koristi web stranicu uz suglasnost HUZP-  
Zagreb)

U Splitu, 12. lipnja 2008. godine

**NACIONALNO VIJEĆE ZA ZAŠTITU POTROŠAČA  
REPUBLIKE HRVATSKE**

Predsjedateljica; gospođa Ema Culi

Predmet: Organizacija sjednice Nacionalnog vijeća

Poštovana,

Ovim putem Vas pozivam da u što skorije vrijeme sazovete sjednicu Nacionalnog vijeća za zaštitu potrošača Republike Hrvatske na kojoj bi se raspravilo o temi:

- Zaštita gospodarskih interesa potrošača u Republici Hrvatskoj u odnosu na tekuća i najavljena povećanja cijena energenata

U privitku vam dostavljam dio materijala (Prilog 1.) za sjednicu, a preostali dio ću dostaviti do ponedjeljka, 16. lipnja 2008. godine (Prilog 2.). Dostavljeni materijal (Prilog 1.) sadrži zaključke Upravnog odbora Saveza udruga za zaštitu potrošača Hrvatske, a isti je prilagođen za diskusiju na Nacionalnom vijeću. Materijal koji će se naknadno dostaviti sadrži analizu primjene prijedloga o povećanju cijene električne energije kojeg je Povjerenstvo za cijene donijelo. Analiza obuhvaća; zakonodavni okvir za primjenu iste (Zakon o energiji, Zakon o tržištu električne energije, te prateći tarifni sustavi za proizvodnju, prijenos, distribuciju i opskrbu, i Opći uvjeti za opskrbu električne energije), operativni način primjene istog, te procjenu iste u odnosu na odredbe Zakona o zaštiti potrošača (diskriminacija određene grupe potrošača).

Također predlažem da se na sjednicu pozovu predstavnici Energetskog instituta «Hrvoje Požar» koji bi kao neovisna institucija pripremili i stavili na raspolaganje potrebne podatke o kategoriji «kućanstvo» u Republici Hrvatskoj, odnosno pripremili što sadržajnije analizu potrošnje električne energije u domaćinstvima (broj domaćinstava, broj nastanjenih stanova, broj nestambenih zgrada, broj domaćinstava koji koriste toplinsku energiju, broj domaćinstava koji koristi plin iz distributivne mreže, strukturu potrošnje energije u kućanstvu, i tako dalje).

**OBRAZLOŽENJE:**

Značaj koji cijene električne energije, toplinske energije i plina imaju na gospodarske interese potrošača je izuzetno velik. Istovremeno, Zakonom o zaštiti potrošača stoji obveza, da u slučaju donošenja odluke vezano uz neku od javnih usluga, potrebno je da onaj koji donosi odluku o istima zatraži mišljenje od savjetodavnog tijela u kojem su zastupljeni predstavnici potrošača. Kako je Nacionalno vijeće savjetodavno tijelo

Vlade Republike Hrvatske, a Vlada donosi odluku o cijeni električne energije, toplinske energije i plina, to smatramo opravdanim da se sazove sjednica Nacionalnog vijeće za zaštitu potrošača i razmotri predložena tema - točka dnevnog reda.

Uz poštovanje,

Nenad Kurtović  
Član Nacionalnog vijeća za zaštitu potrošača

Dostaviti:

- naslovu, e-poštom
- Gospodin Polančec, e-poštom
- Udruge za zaštitu potrošača, e-poštom

## **PRILOG 1.**

### **Zaštita gospodarskih interesa potrošača u Republici Hrvatskoj u odnosu na tekuća i najavljena povećanja cijena energenata**

Savez udruga za zaštitu potrošača Hrvatske (dalje: Savez udruga) stoji i dalje na stajalištu da Vlada Republike Hrvatske (dalje: Vlada) treba donijeti odluku o daljnjem odgađanju povećanja cijene električne energije, toplinske energije i plina, te u dodatno dobivenom vremenu posložiti elemente daljnjeg ponašanja u svezi vođenja politike cijena električne energije, toplinske energije i plina, zasnovano na zakonima, tarifnim sustavima i nadograđenoj strategiji energetskeg razvitka Republike Hrvatske.

Principi koje zastupamo su:

1. Sveobuhvatne i istovremeno donesene odluke o cijenama najznačajnijih energenata koje koriste kućanstva.  
Konkretno: Istovremenu promjenu cijene električne energije, toplinske energije i plina. Za pretpostaviti je da će zbog strukture troškova najveći rast cijene imati toplinska energija, ali za sada o njoj ni riječi. Nije li na taj način ostavljena mogućnost da se sumnja u pogodovanje određenom «energentu», a samim tim i određenoj grupi potrošača, građana?
2. Početak srpnja nikako nije dobar termin za promjenu cijena jer isto zahtjeva izvanredan obračun.  
Konkretno: HEP pojedinom potrošaču izvanredni obračun (čitanje brojila, izradu novog obračuna, dodatna uplatnica, itd.) po Cjeniku svojih nestandardnih usluga naplaćuje gotovo 20.- kuna (19,67 kuna bez PDV-a), a unutar kategorije «kućanstva» HEP ima oko dva milijuna potrošača, što znači da će HEP za «izvanredni» obračuna samo za tu kategoriju potrošača utrošiti 40 milijuna kuna (slovima: četrdeset milijuna kuna).
3. Početak srpnja nije dobar termin iz još jednog razloga.  
Konkretno: U slučaju provedbe povećanja cijene od 20%, za očekivati je da će dio subjekata na tržištu reagirati na način da će u cijene svojih proizvoda i usluga ugraditi dio rasta ili cjelokupni rast, te nam se može dogoditi da pred «špicu» turističke sezone dobijemo dodatni problem sa kojim ćemo se na izrazito konkurentnom turističkom tržištu teško nositi.
4. Predlažemo da se po sličnom modelu kao što je to kod donošenja izmjena cijena naftnih derivata, kod električne energije, toplinske energije i plina donose odluke o eventualnoj izmjeni cijena u periodu od svakih šest mjeseci.  
Konkretno: Da se isto provodi početkom listopada i početkom travnja kada se i inače čitaju brojila, odnosno, počinje i završava sezona grijanja.
5. Uvažavanjem prethodno navedenog, izbjegla bi se «skokovita» povećanja cijena, odnosno, visoki jednokratno primijenjeni postoci povećanja.  
Konkretno: Da je kojim slučajem Vlada donijela odluku da cijene od 1. travnja 2008. rastu 10%, te od 1. listopada daljnjih 10 %, to bi HEP-u donijelo veće povećanje prihoda u 2008. godini nego rast od 20% od 1. srpnja 2008. godine, a mogućnost za prelijevanje rasta na druge proizvode i usluge bi bila značajno manja. Konačno, želja nam i je da Vlada razmotri mogućnost i predloži rast, od 1. listopad 2008. u određenom postotku, te da najavi novi rast od 1. travnja 2009. godine.

6. Odgoda povećanja cijena od dodatna tri mjeseca, te na taj način uskraćivanje rasta prihoda, prije svega HEP-u, Vlada RH bi mogla «riješiti» na način da HEP-u osiguraju sredstva kojim bi se «nadoknadio» dio od očekivanog rasta za ta tri mjeseca.  
Konkretno: Zakon o energiji i Zakon o tržištu plina dozvoljavaju Vladi da izvrši određene intervencije na tržištu, te bi kroz isto, ili na neki drugi način, trebalo potražiti put kojim bi se privremeno pomoglo energetske subjektima, a trajno nakon donošenja nadogradnje energetske strategije.
7. Sa donošenjem novih cijena stupaju na snagu i novi tarifni sustavi, te se lako može dogoditi, da uslijed novog sustava «tarifiranja» dođe do odstupanja od utvrđenog postotka povećanja koje je Vlada donijela.  
Konkretno: Da bi se izbjegle bilo kakve sumnje u učinak provedbe novog načina «tarifiranja» predložimo da Vlada zatraži od Hrvatske energetske regulatorne agencije praćenje efekta stupanja na snagu novih tarifnih sustava, te zatraži izračun po kojem bi se nakon protoka određenog vremena (šest mjeseci) utvrdilo koliki je ostvaren stvarni rast cijena kod kategorije «kućanstvo», te predložile određene mjere u slučaju odstupanja.
8. Protiv smo «pogodovanja» bilo kojem potrošaču na osnovu registriranih količine energenta na brojilu.  
Konkretno: Iza utrošene količine na pojedinom brojilu krije se previše «zamki» da bi isto moglo na transparentan i ne diskriminirajući način poslužiti kao «osnovica» za izračun pomoći onome tko nema dovoljno sredstava da podmiruje svoje račune za energiju. Ako netko troši manje, to nikako ne znači da je siromašniji. Primjera je puno, od toga da netko ima na raspolaganju više izvora energije, do velikog broja kuća za odmor gdje za ne «živi», te stanova u kojima se ne boravi.
9. Savez udruga je svjestan težine odluka koje Vlada treba donijeti, ali isto tako će javno ukazati da se iza teških odluka ne smiju «sakrivati» interesi koje potrošači bez pravog razloga plaćaju.  
Konkretno: Primjer za to je izuzetno obimna, a sigurni smo i «skupa», marketinška kampanja HEP-a u proteklih godinu dana, kada je na gotovo svakoj sportskoj majici i sportskom terenu bila reklama za HEP. S kojim ciljem? Za zaštitu od konkurencije? Ili možda za vođenje «tržišne» utakmice na tržištu kojeg još nema?
10. Konačno, Savez udruga unaprijed i otvoreno najavljuje, da će sebi ostaviti mogućnost da ukazuje na sve nepravilnosti, te u skladu sa svojim Statutom i Kodeksom ponašanja aktivno djeluje na neutraliziranju istih.  
Konkretno: Savez udruga neće podržati niti jednu odluku koja nije prošla zakonima i tarifnim sustavima predviđenu proceduru, a isto tako će zaštititi interese potrošača kroz aktivnosti koje su mu ostavljene za djelovanje. Da li će to biti potpisivanje peticija, iskazivanje neposlušnosti, istupanje iz tijela u kojem se zastupaju interesi potrošača, ili pak nešto drugo, to će ovisiti o našoj procjeni koliko se naša prava ne poštuju, odnosno, koliko su naša prava ugrožena.